

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

50

Brno 2009

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 50
Volume 50

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttka, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Fotografie levalloiského hrotu nalezeného při výzkumu paleolitické lo-
kality Tvarožná-Za školou. Srov. studii P. Škrdly a kol. obr. 5:1. Foto
J. Špaček.

*A foto of the Levallois point found in the Paleolithic site Tvarožná-
Za školou. See the study of P. Škrdla et. al. Fig. 5:1. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2009

Copyright ©2009 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Paleolit a mezolit

Paleolithic and Mesolithic

Paläolithikum und Mesolithikum

BĚLOV (OKR. ZLÍN)

„Horní pole“. Aurignacien. Ojedinelý nález. Povrchový průzkum a zjišťovací sondáž.

Při obhlídce perspektivních poloh, kde by se na základě našich současných znalostí daly předpokládat lokality gravettienu (cf. koncepce sídelních strategií, Škrdla 2005), byly zaznamenány zemní práce na severním okraji obce Bělova (Škrdla, Kuča 2008). Přestože archeologické nálezy z různých období pravěku (paleolit, neolit-MMK, starší, střední doba bronzová, středověk) jsou známy z přilehlého pole (Škrdla, Kuča 2008) a paleolitické nálezy z nedaleké kóty Kukla (Oliva 1987, tentýž autor uvádí nálezy i z trati Horní pole), žádné archeologické objekty nebyly výkopovými pracemi narušeny a žádné artefakty nebyly v prostoru stavby nalezeny. Důležité je ale zjištění, že v dokumentovaném profilu je mimo svahové sedimenty přítomna i intaktní nebo mírně přemístěná vápnitá spraš (pozitivní reakce s HCl), šedavě modrá, s četnými záteky CaCO₃, oxidu železa a manganu, která překrývá reliktů fosilních půdních sedimentů. Je tedy teoreticky možné, vzhledem k strategické poloze návrší, v prostoru sprašové návěže předpokládat dosud neznámou gravettskou lokalitu. Naše sondy v tomto prostoru ale nedosáhly báze spraše (přestože dosáhly hloubky 2 m).

Povrchovým průzkumem bylo na geografické souřadnici 49°13.127'N, 17°29.173'E (WGS-84) získáno pouze ojedinelé aurignacké škrabadlo (obr. 1), které se ovšem na lokalitu, vzhledem ke zdokumentované stigmatifii v bezprostředním okolí místa nálezů (v podloží je nejmladší spraš), dostalo druhotně se svahovými sedimenty.

Případné další stavební aktivity severním směrem (tj. k temeni návrší) bude třeba archeologicky sledovat.

Výzkum byl realizován za podpory grantového projektu GA AV ČR č. A800010801.

Petr Škrdla

Literatura

Oliva, M. 1987: *Aurignacien na Moravě*. Studie Muzea Kroměřížska 87, 5–128. Kroměříž: Muzeum Kroměřížska.

Škrdla, P. 2005: *The Upper Paleolithic on the Middle Course of the Morava River*. Dolnověstonické studie 13. Brno: AÚ AV ČR.

Obr. 1: Bělov. Aurignacké škrabadlo. Fig. 1: Bělov Aurignacian endscraper.

Škrdla, P., Kuča, M. 2008: Bělov (okr. Kroměříž). Rkp. nálezové zprávy, č. j. 876/09. Uloženo: Archiv nálezových zpráv, AÚ AV ČR, Brno.

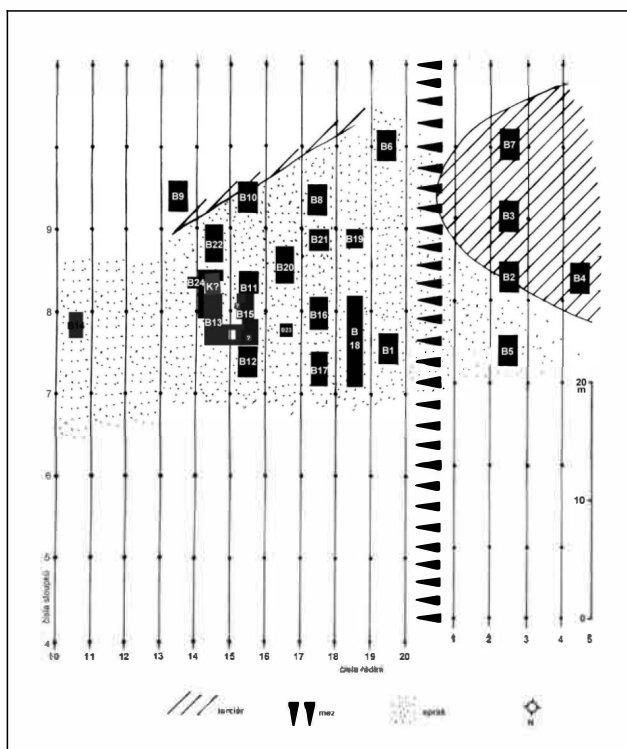
Summary

During a surface survey targeting areas with a predicted potential for Paleolithic sites (cf. the settlement strategy model, Škrdla 2005), earthmoving activities on the northern outskirts of Bělov were noted. The uncovered profile was composed of colluvial sediments, loess, and redeposited paleosoils so it has a high potential for future research. Only one redeposited Aurignacian endscraper (Fig. 1) was found within the colluvial sediments.

BORŠICE (K. Ú. BORŠICE U BUCHLOVIC, OKR. UHERSKÉ HRADIŠTĚ)

„Chrátka“. Gravettien. Sídliště. Systematický výzkum.

V roce 2008 jsme pokračovali ve výzkumu lokality Boršice-Chrátka (obr. 2). Jeho cílem bylo propojení sond B13 (Škrdla et al. 2007) a B15 (Škrdla et al. 2008). Výzkum byl realizován v obtížných podmínkách mezi hlavy vinné révy (obr. 3). Výzkumem byl zasažen převážně svrchní nálezový horizont, spodní nálezový horizont se v tomto prostoru již vytrácel. Získány byly kolekce štípané kamenné industrie a osteologického materiálu, které odpovídají dřívějším údajům o lokalitě. Byl rozšířen i soubor hrudek vypálené hlíny. Propojení sond

Obr. 2: Boršice. Lokalizace sond. Fig. 2: Boršice. Location of trenches.

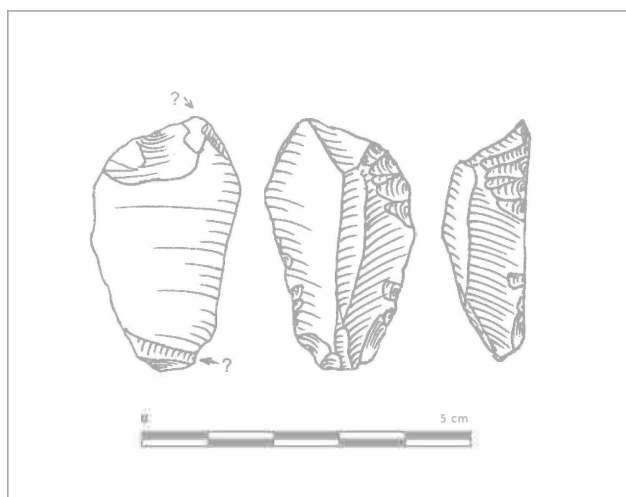
Obr. 3: Boršice. Výzkum mezi hlavami vinné révy. Fig. 3: Excavation between grapevine plants.

B13 a B15 umožnilo detailní prostorovou analýzu souvislé plochy o rozměrech 5,0 × 4,5 m. S dalšími terénními pracemi na lokalitě v nejbližších letech nepočítáme. Souhrnné vyhodnocení výzkumů v letech 2006–2008 bude předmětem zvláštního příspěvku, který bude v průběhu roku odevzdán do tisku.

Současně s propojením sond B13 a B15 byly vyhloubeny dvě další sondy, jejichž cílem bylo ověření rozsahu lokality (B23) a lokalizace sond B. Klímy (B24).

Výzkum byl realizován za podpory grantového projektu GA AV ČR č. A800010801.

Petr Škrdla, Miriam Nývltová Fišáková

Obr. 4: Bohunice. Škrabadlo. Fig. 4: Bohunice. Endscraper.

Literatura

Škrdla, P., Nývltová Fišáková, M., Novák, M., Nývlt, D. 2007: Boršice (k. ú. Boršice u Buchlovic, okr. Uherské Hradiště). *Přehled výzkumů* 48, 303–309.

Škrdla, P., Nývltová Fišáková, M., Nývlt, D., Vlačičky, M., Roszková, A., Hladilová, Š. 2008: Boršice (k. ú. Boršice u Buchlovic, okr. Uherské Hradiště). *Přehled výzkumů* 49, 219–225.

Summary

The aim of the 2008 field season in Boršice (Fig. 2, 3) was to excavate the area between trenches B13 (Škrdla *et al.* 2007) and B15 (Škrdla *et al.* 2008). All of the material excavated during 2006–2008 is currently being analyzed and the final publication is being prepared.

BRNO (K. Ú. BOHUNICE, OKR. BRNO-MĚSTO)

„Nebosádky“. Mladý paleolit. Ojedinelý nález. Povrchový průzkum.

Atypické škrabadlo (obr. 4), které bylo vyrobeno z eratického silicitu, bylo nalezeno na haldách, které vznikly při skrývkách v prostoru stavby nového kampusu Masarykovy univerzity (*cf.* kap. Neolit a eneolit). Tato stavba zasáhla do katastrálních území Bohunic a Starého Lískovce, pouze okrajově do Nového Lískovce. Náš nález pochází z části staveniště, která je vymezena ulicí Kamenice na jihu a ulicí Netroufalky na západě. Přesné místo nálezů ani případnou stratigrafickou polohu nebylo možné ověřit. Při záchranném archeologickém výzkumu, který na lokalitě probíhal, nebyly další paleolitické artefakty nalezeny. Ve sledovaném prostoru údajně nalezl paleolitické artefakty již J. Kovárník (1984, 94), ovšem jeho nepřesný polohopis neumožňuje bližší lokalizaci nálezů. Taktéž místo uložení Kovárníkem popisovaných nálezů není autorům známo, takže nemohly být revidovány.

Petr Škrdla, Filip Havlíček